

**Høringssvar vedrørende den nationale kliniske retningslinje for
følgevirkninger efter operation for tidlig brystkræft
- Forebyggelse og behandling af nedsat funktionsevne
i skulder og arm samt armlymfødeme hos voksne
opereret for tidlig brystkræft.**

Ergoterapeutforeningen
Nørre Voldgade 90
DK-1358 København K
Tlf: +45 88 82 62 70
Fax: +45 33 41 47 10
Cvr nr. 19 12 11 19
etf.dk

Den 18. marts 2015
Side 1
Ref.: UG
E-mail: ug@etf.dk
Direkte tlf.: 53 36 49 25

**Ergoterapeutforeningens høringssvar vedrørende national klinisk retningslinje
for følgevirkninger efter operation for tidlig brystkræft – Forebyggelse og be-
handling af nedsat funktionsevne i skulder og arm samt armlymfødeme hos
voksne opereret for tidlig brystkræft.**

Ergoterapeutforeningen takker for invitationen til at være høringspart vedrørende ovennævnte kliniske retningslinje. Endvidere for at ergoterapeuter har været en del af den tværfaglige arbejdsgruppe, som skal bidrage til konstruktive løsninger på komplekse opgaver til kræftpatienter i national sammenhæng.

Ergoterapeutforeningen er positiv overfor, at der er et evidensbaseret fokus i form af en national klinisk retningslinje til målgruppen, men har samtidig et vist forbehold overfor præmissen i netop denne NKR. Således hæfter Ergoterapeutforeningen sig ved, at det i Bilag 5. fremhæves, at målgruppens aktivitetsdeltagelse er væsentlig, som et indirekte relevant forskningsemne for fremtidig NKR på området:

"Studier af eksisterende måleredskaber til opsporing af patienter med smerter, nedsat funktionsevne i skulder og arm eller armlymfødeme og nedsat aktivitetsdeltagelse. Fokus på et kortfattet spørgeskema, patienterne kan besvare før kontakt med brystkirurgisk eller onkologisk afdeling for at afdække, om patienterne har funktionsevnetab eller nedsat aktivitetsdeltagelse, som fordrer genoptræning, evt. individuel behandling og støtte for at genvinde tidligere niveau for funktionsevne og aktivitetsdeltagelse".

Selvom der arbejdes med smalle fokuserede spørgsmål er en mere holistisk tilgang til/for patienterne ofte nødvendigt for at opnå øget compliance og styrke patienternes empowerment. Jf. et netop bevilget projekt fra trygfonden:
<http://www.kraeftcenter-kbh.dk/nyheder/2015/1/6/trygfonden-stoetter-projekt-om-online-understoettelse-af-rehabilitering-af-kvinder-med-brystkraeft>

Ergoterapeutforeningen havde således gerne set, at netop patienternes aktivitetsdeltagelse i højere grad indgår i PICO. Når det ikke er tilfældet bliver NKR jf. den metodiske tilgang snæver i sit fokus, sammenholdt med eksempelvis NICE guidelines. Dette forhold sammenholdt med et mindre solidt evidensgrundlag i NKR kan bevirke, at anbefalinger ikke får en reel gennemslagskraft i kommuner og regioner. Med de ressourcer, inden for tid, økonomi og metodisk tilgang som NKR bliver udarbejdet under, bliver det væsentligt formidlingsmæssigt at frem-

hæve, på hvilken måde NKR kan omsættes i praksis, herunder hvorledes borger/patientinvolvering kan styrkes.

For at fremme implementering kunne det derfor være en fordel at lade anbefalinger fra NICE indgå i eksempelvis et bilag:

NICE CG 80:

Lymphoedema

1.13.1 Inform all patients with early breast cancer about the risk of developing lymphoedema and give them relevant written information before treatment with surgery and radiotherapy.

1.13.2 Give advice on how to prevent infection or trauma that may cause or exacerbate lymphoedema to patients treated for early breast cancer.

1.13.3 Ensure that all patients with early breast cancer who develop lymphoedema have rapid access to a specialist lymphoedema service.

Ergoterapeutforeningen står naturligvis til rådighed for eventuelle uddybende kommentarer i forhold til høringssvaret, og vi ser frem til at følge det fortsatte arbejde.

Med venlig hilsen

Gunner Gamborg, formand for Ergoterapeutforeningen